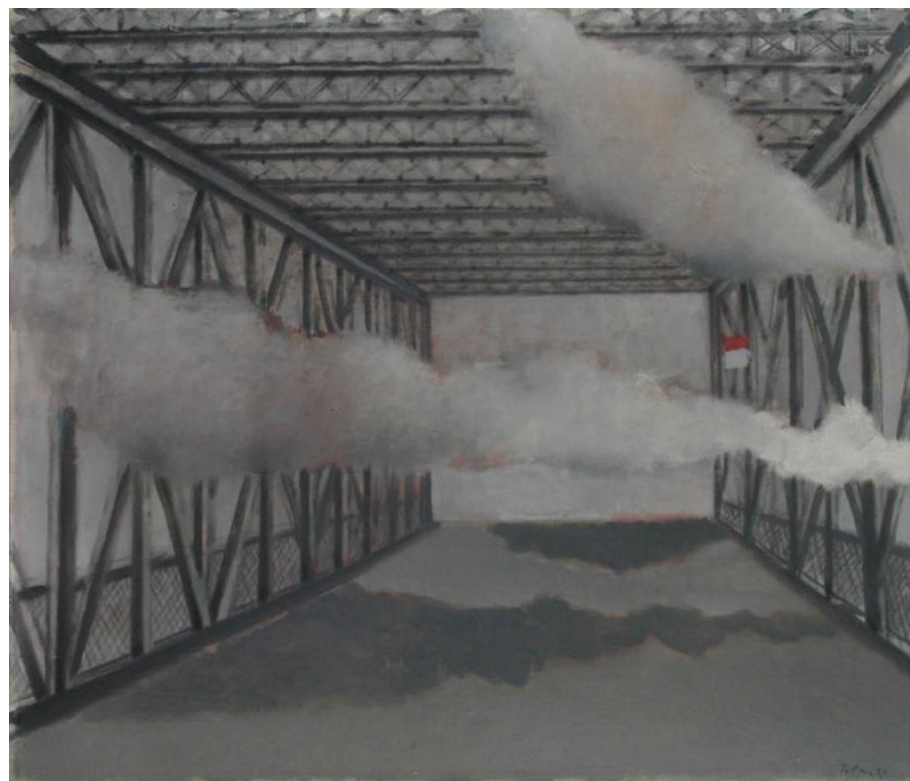

Alena Kučerová – Perforace, 1966

Tvůrčí skupina UB 12 vznikla roku 1960 po odchodu těch členů Umělecké besedy, většinou mladých, jimž bylo v tom staroslavném spolku už těsno. Kromě Václava Bartovského, který je vedl, byli členy skupiny Václav Boštík, František Burant, Vladimír Janoušek, Věra Janoušková, Jiří John, Stanislav Kolíbal, Alena Kučerová, Jiří Mrázek, Daisy Mrázková, Vlasta Prachatická, Oldřich Smutný, Jiří Šetlík, Adriena Šimotová, Alois Vitík a od roku 1964 Jaromír Zemina. Společně vystavovali čtyřikrát: 1962 v pražské Galerii Československého spisovatele, 1964 v gottwaldovské Oblastní galerii výtvarného umění, 1964 v pražské Nové síni a 1965 v brněnském Domě umění města Brna. Skupina časem zanikla, ale její členové nepřestali být přáteli, roku 1994 Jaromír Zemina uspořádal její pamětní výstavu v roudnické Galerii moderního umění, v jihlavské Oblastní galerii Vysočiny a v karlovarské Galerii umění. Roku 2006 vydalo nakladatelství Gema Art v Praze velkou monografii o UB 12, jejíž autorkou je Milena Slavická.

www.galerie-sumperk.cz www.dksumperk.cz www.ceskegalerie.cz

Jiří John – Železniční přejezd, 1959

VZPOMÍNKA NA UB 12

7. 9. – 2. 10. 2022

GALERIE JIŘÍHO JÍLKA, SADY 1. MÁJE, ŠUMPERK
ZAHÁJENÍ VE STŘEDU 7. ZÁŘÍ V 18.00 HODIN
OTEVŘENO DENNĚ OD 13.00 DO 18.00 HODIN
NA ZAZVONĚNÍ V RECEPCI PENZIONU G
S PODPOROU GRANTU MINISTERSTVA KULTURY, MĚSTA ŠUMPERKA
A OLOMOUCKÉHO KRAJE

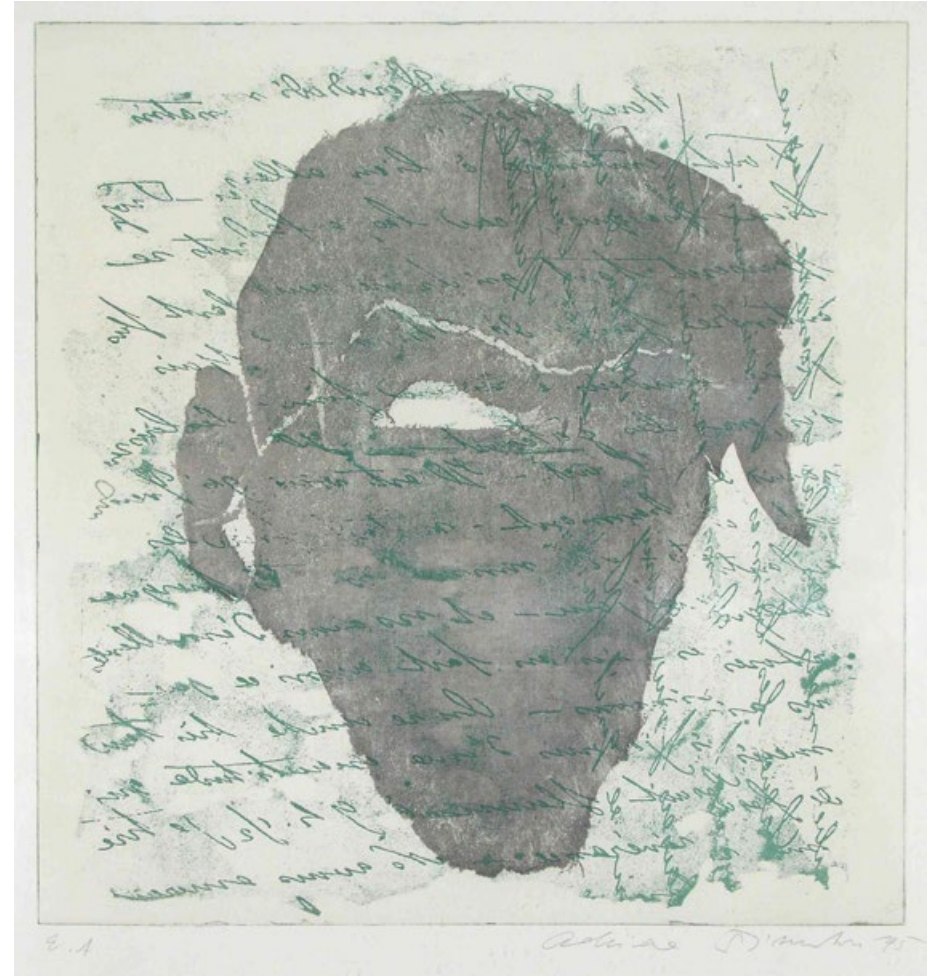

Šumperk

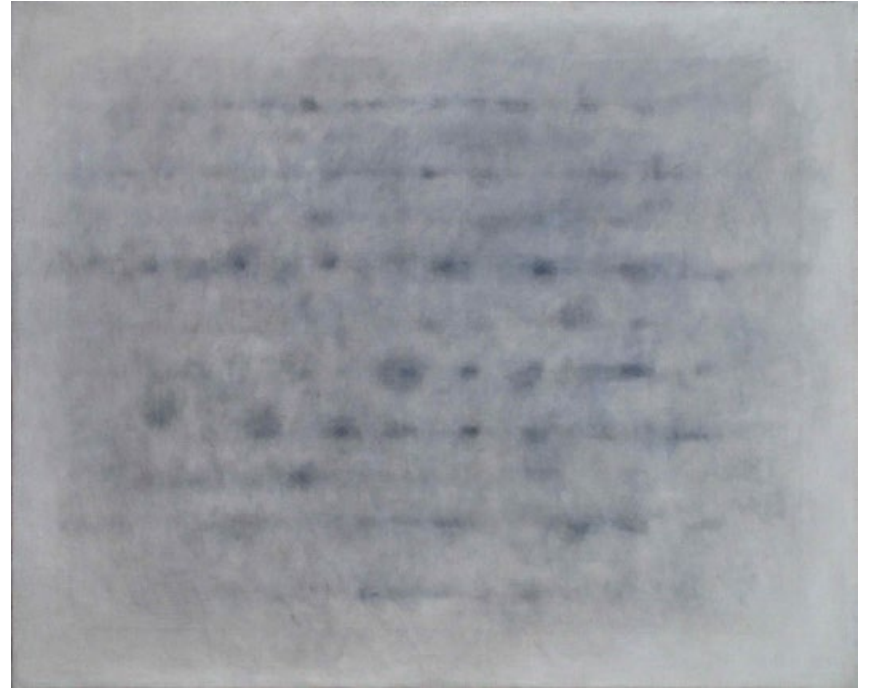
Stanislav Kolibal – Páté torzo s rukama v bok, 1959

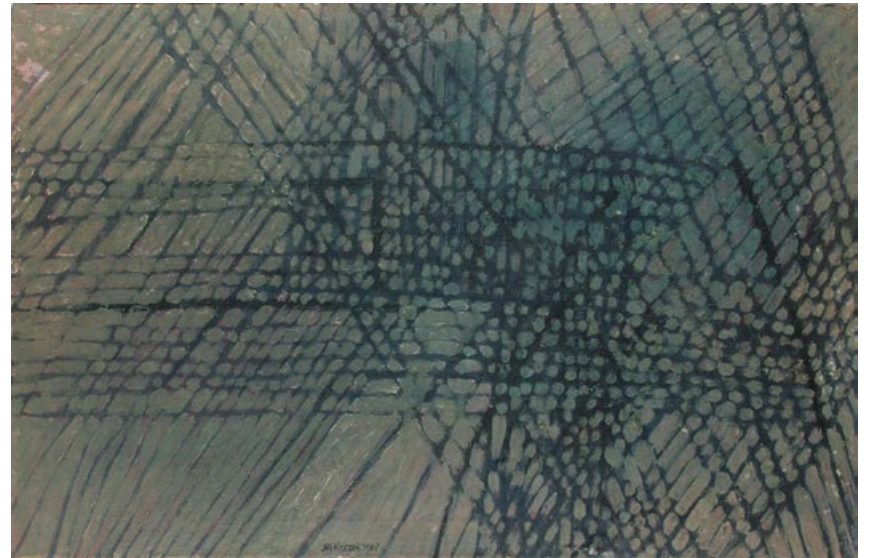
Adriena Šimotová – Popsaná hlava, 1995

Vladimír Janoušek – Kouzlo, 1981

Václav Boštík – Vrásnění, 1967

Jiří Mrázek – Pletivo, 1960

Tvůrčí skupina UB 12, jejíž existenci připomíná tato výstava, vznikla v šedesátých letech minulého století během „obrodného procesu“, který měl ozdravit situaci v našem státě po období stalinistického režimu. Na této činnosti, která by neměla být zapomenuta, se významně podíleli umělci, z nichž k nejaktivnějším patřili mladí výtvarníci. Ti se na konci padesátých let začali v opozičním duchu sdružovat a zároveň názorově rozrůžňovat a tříbit. Tak vznikla řada skupin, nejdříve Máj, pak řada dalších a také UB 12. Tu roku 1960 vytvořili nejmladší příslušníci Umělecké besedy, seskupení kolem staršího Václava Bartovského, kteří se chtěli osamostatnit, a proto z letitého spolku odešli: písmena UB v názvu skupiny značila jejich východisko a číslovka 12 jejich počet poté, co roku 1961 Bartovský zemřel. Nejstaršími členy pak byli Alois Vitík a Václav Boštík.

Skupina vznikla na základě přátelských vztahů, z nichž některé začaly už za studia na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Říkalo se, že je to skupina manželská, poněvadž v ní byly čtyři sezdané dvojice, Jiří a Daisy Mrázkovi, Vladimír a Věra Janouškovi, Jiří John a Adriena Šimotová, Stanislav Kolíbal a Vlasta Prachatická. Zbytek skupiny tvořili František Burant a Oldřich Smutný, a roku 1962 se stala členkou také ze všech nejmladší Alena Kučerová. Jejich teoretikem byl Jiří Šetlík a od roku 1964 i já, který jsem předtím přišel do Prahy z Brna.

Byl jsem mezi nimi velmi spokojen a někteří, Jiří, Adriena, Václav, Oldřich a Alena, se stali mými přáteli. A s Vladimírem a Věrou mě spojovalo ještě víc – byli moji nejbližší příbuzní. Jejich názory na umění se plně shodovaly s mými. Všichni zůstali do konce života věrni základním hodnotám tvorby vpravdě výtvarné, ctili tradice, především tradici modernosti, jež pro ně nebyla protikladem, ale pokračováním umění starého, byli svobodomyšlní, snášenliví a přirozeně osobití, a proto se o svéráznost nemuseli snažit a na sebe upozorňovat. Nedrali se dopředu, ale již brzy se ukázalo, že v našem výtvarnictví patří mezi osobnosti nejvýraznější, čím dále známější i v zahraničí.

Cenu a význam UB 12 vidím zejména v tom, že tolika odlišným individualitám poskytovala tak příznivé a inspirativní prostředí v době jejich tvůrčího vyzrání. V tom smyslu skupina podstatně ovlivnila i moje příští směřování, tíhnoucí k umělcům, kteří se pohybují mezi názorovými proudy a bývají pokládáni za outsiders, ale svou hodnotou a inspirativností často předstihují favority: tak se v zorném úhlu mé zvláštní pozornosti octl nejen Alén Diviš, nýbrž i Václav Boštík. Blízkost přátel, jejichž lidskost nebyla o nic menší než umělecká tvořivost, je ze všeho, co jsem ve skupině získal, nejcennější.

Tato výstava obsahuje artefakty, které jsem od členů UB 12 dostával jako projev přátelství a vděčnosti za to, co jsem pro ně dělal. Odměnu za svou práci jsem však od nich přijímal s rozpaky – zcela mi stačily zážitky při styku s jejich prací v ateliérech, při pořádání výstav a při psaní textů, kterými jsem se ji snažil osvětlit a přiblížit publiku. Návštěvníkům výstavy chci takto připomenout, že letos uplynulo šedesát let od prvního veřejného vystoupení UB 12 v Praze v Galerii Československého spisovatele, pamětihodného už proto, že po složitých jednáních s režimními institucemi bylo sice nakonec povoleno, ale pro jejich neustávající odpor načas přerušeno. Na uspořádání výstavy v Galerii Jiřího Jílka jsem se dohodl s kurátorem Miroslavem Kovalem a jeho ženou Anežkou, kteří přijali můj návrh rádi už kvůli Jiřímu Johnovi, svému obdivovanému učiteli na Akademii výtvarných umění. Miroslav se však výstavy nedožil a jeho následovníky a mými spolehlivými a citlivými spolupracovníky se stala Anežka a syn Štěpán. Oběma za to srdečně děkuji, a Miroslavovi výstavu in memoriam věnuji.

červenec 2022

Jaromír Zemina